SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:367

av Ingemar Kihlström (KD)

En begränsad vargstam för att möjliggöra djurhållning och en säker livsmiljö för Sveriges landsbygd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en begränsad vargstam i Sverige med inriktning att trygga djurhållning och livsmedelsproduktion samt att säkerställa landsbygdsbefolkningens säkerhet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Förvaltarskap innebär ansvar – också för människan. Människan har fått ett ansvar att vårda och förvalta naturen, inte att förbruka den. Detta innebär att Sverige ska ha livskraftiga vilt- och rovdjursstammar och värna den biologiska mångfalden. Men förvaltarskap innebär också ansvar för människors livsvillkor.

Naturpolitiken får inte utformas som om människor vore en störning i naturen. Sverige är inte bara skogar, fjäll och vilt. Sverige är också gårdar, betesmarker, familjeföretag, jaktlag och människor som varje dag brukar och vårdar landskapet.

En rovdjurspolitik som leder till att människor inte längre vågar släppa ut sina får, känner oro för sina jakthundar eller upplever att de inte tryggt kan röra sig i skog och mark har misslyckats med att skapa en fungerande balans.

Vargen ska kunna finnas i svensk natur, men vargstammen måste hållas på en nivå som gör denna samexistens möjlig.

Landsbygden ska inte betala priset för statens rovdjurspolitik

Sverige behöver en levande landsbygd. Det är på landsbygden som mycket av den mat som försörjer Sverige produceras. Där finns företag, familjer och föreningar som håller landskapen öppna och bidrar till hela landets utveckling.

För många lantbrukare är djurhållningen en central del av verksamheten. När vargangrepp blir återkommande riskerar konsekvenserna att bli långt större än värdet av det enskilda djur som dödas.

Det kan handla om förlorade djur, kostnader för stängsel och förebyggande åtgärder, ökad tillsyn, merarbete och oro. I vissa fall kan rovdjursproblematiken bli den faktor som får en djurhållare att lägga ned verksamheten.

Det är inte en rimlig utveckling

Den som bedriver lantbruk ska inte behöva välja mellan att skydda sina djur och att kunna försörja sin familj.

Staten har ett ansvar för den rovdjurspolitik som staten beslutar om. Därför måste staten också ta ansvar för de kostnader och konsekvenser som politiken medför. Kostnaden för att bevara nationella naturvärden ska inte ensidigt bäras av den enskilde lantbrukaren.

När rovdjursförekomsten blir så omfattande att den i praktiken förändrar förutsättningarna för djurhållning och markanvändning måste politiken reagera.

Vargen är en del av Sveriges natur och ska finnas i livskraftiga bestånd. Men en livskraftig stam är inte detsamma som en så stor stam som möjligt. Den svenska vargstammen ligger i dag omkring 400–500 individer. Det är avsevärt högre än det referensvärde på 170 individer som riksdagen tidigare har beslutat om. När stammen växer och vargens utbredning ökar måste också förvaltningen kunna anpassas.

Det är därför angeläget att referensvärdet och den svenska vargförvaltningen ses över. Målet bör vara en begränsad men långsiktigt livskraftig vargstam, där genetiska och biologiska hänsyn vägs samman med hänsyn till människor, tamdjur, landsbygdens näringar och lokal acceptans.

En rovdjurspolitik som saknar folklig förankring riskerar på sikt att försvaga både naturvården och förtroendet för politiken. När en varg återkommande angriper tamdjur måste samhället kunna agera snabbt och kraftfullt.

Skyddsjakt måste därför kunna användas i än högre grad när enskilda individer orsakar allvarliga eller återkommande problem. Beslutsprocesserna måste vara rättssäkra, men också tillräckligt snabba för att förebyggande åtgärder faktiskt ska kunna fungera. Licensjakten är samtidigt ett viktigt verktyg för den långsiktiga förvaltningen av vargstammen.

Sveriges livsmedelsberedskap har blivit en allt viktigare säkerhetspolitisk fråga. Ett land som i högre grad kan producera sin egen mat står starkare när omvärlden förändras. Därför är det bekymmersamt om politiska beslut bidrar till att djurhållning försvåras eller att lantbrukare väljer att lägga ned.

Får, nötkreatur och andra betande djur är en viktig del av ett öppet odlingslandskap och av svensk livsmedelsproduktion. När rovdjurstrycket blir så stort att djurhållning upplevs som ekonomiskt eller praktiskt svårt och i vissa fall orimligt riskerar Sverige att förlora både företag och produktionskapacitet.

En stark svensk livsmedelsberedskap kräver att det finns lantbrukare som vill och kan fortsätta bedriva lantbruk. Rovdjurspolitiken måste därför ses som en del av den bredare landsbygds-, närings- och beredskapspolitiken.

Människors trygghet måste tas på allvar

Vargfrågan handlar inte enbart om ekonomi. Den handlar också om trygghet. I delar av Sverige har människor fått förändra sitt sätt att använda naturen. Hundägare oroar sig för sina hundar, föräldrar känner oro när barn vistas utomhus och människor som tidigare rört sig fritt i skog och mark kan uppleva att de behöver tänka sig för.

Alla människor i Sverige ska ha möjlighet att använda naturen. Friluftsliv, jakt, bärplockning, svampplockning och rekreation är en viktig del av det svenska kulturarvet och folkhälsan.

Vargen ska ha en plats i Sverige – men också människan

En vargpolitik som gör att lantbrukare tvingas lägga ned djurhållning, att landsbygden tappar företag och arbetstillfällen eller att människor känner sig otrygga i sin egen närmiljö är inte en hållbar politik.

Sverige behöver en begränsad, livskraftig och långsiktigt hållbar vargstam i nivå med det tidigare beslutade referensvärdet av 170 individer som kan samexistera med ett livskraftigt jordbruk, en stark livsmedelsberedskap och en levande landsbygd.

Det är dags för en vargpolitik som också försvarar människors rätt att leva, arbeta och känna trygghet på den svenska landsbygden.

Ingemar Kihlström (KD)